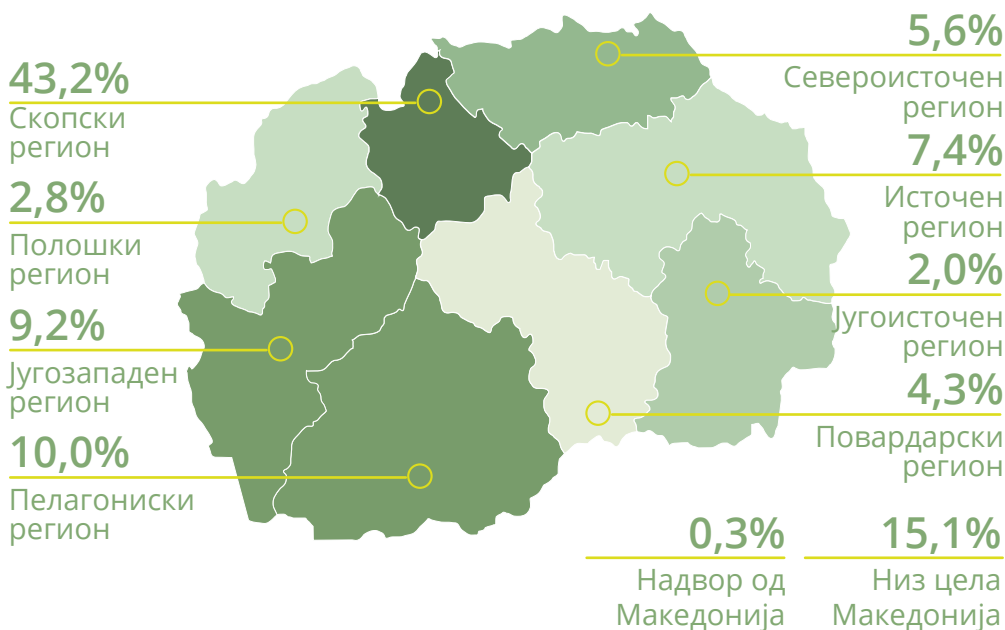

Годишен извештај во 2014 година

ЗА СОСТОЈБАТА СО ФИЛАНТРОПИЈАТА

ВО МАКЕДОНИЈА

Краток преглед

391

регистрирани
акти/акции на
донирање

2,90

милиони евра
вкупна
вредност на
донациите

1,41 €

просечна
донација по
граѓанин

0,0%

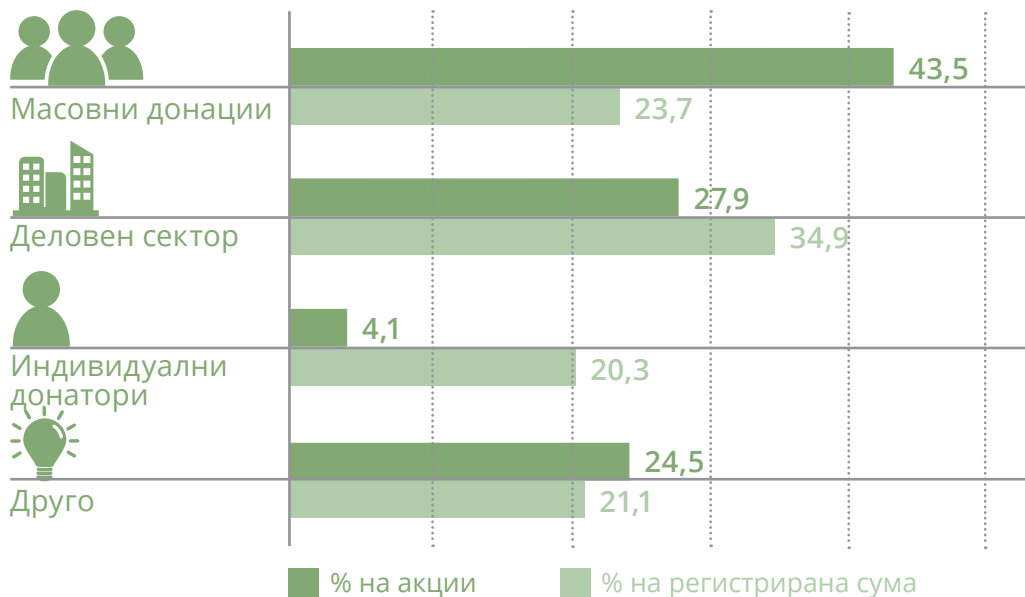
исто ниво како
во 2013 година

Во текот на 2014 година Catalyst Balkans ги следеше медиумските објави за индивидуалната и корпоративната филантропија во Македонија и дијаспората. Во оваа брошура е даден преглед на клучните статистички показатели поврзани со резултатите од ова истражување.

ДОНАТОРИ

ДОНАЦИИ СПОРЕД ТИПОТ НА ДОНАТОРИТЕ

(% на регистрирани акции во однос на % на регистрираната сума)

КЛУЧНИ ТРЕНДОВИ ВО ОДНОС НА ТИПОТ НА ДОНАТОРИ 2013 до 2014

СПОРЕД % НА АКЦИИ

СПОРЕД % НА РЕГИСТРИРАНА СУМА

	2013	2014	2013	2014
Деловен сектор	35,0%	↓ 27,9%	78,1%	↓ 34,9%
Масовни донации	31,8%	↑ 43,5%	13,7%	↑ 23,7%
Индивидуалци	6,5%	↓ 4,1%	1,9%	↑ 20,3%

ЗАКЛУЧОЦИ:

- Вкупната вредност на донациите е намалена за 0,21% од 2013 до 2014 година. Сепак, треба да се земе в предвид дека се работи за проценки кои не го вклучуваат донирањето како помош за поплавените.
- Во 2014, најактивни типови на донатори биле масовните индивидуални донатори (43,5%), следени од деловниот сектор (27,9%).
- Ако направиме преглед според вредноста на донациите, сликата се менува: деловниот сектор го превзема водството со 34,9% удел во вкупната регистрирана сума, следен од масовните донации со удел од 23,7% и индивидуалните донатори со сличен удел од 20,3%. Значителниот пад во регистрираната вредност на донациите во деловниот сектор може да се објасни со донирањето помош за поплавените, кое е одвоено во посебно поглавје.
- Доколку го анализираме донирањето во дијаспората, ќе забележиме пад на процентот на акции од 4,6% во 2013 година на 3,1% во 2014, додека регистрираната сума на донации е уште позначајно намалена – од приближно 18% на 6,5% во 2014. Останува да се види дали ова претставува тренд или станува збор за флукуација во рамките на една година.
- Општо земено, масовните индивидуални донатори го превземаа водството и имаат најзначајно присуство, додека ангажманот на деловниот сектор (компаниии, корпоративни фондации и мали и средни претпријатија) се намали.

ДЕЛОВЕН СЕКТОР

Профили на најзначајните типови на донатори

Институции

Непрофитни организации

3 НАЈЗНАЧАЈНИ ПРИМАТЕЛИ

44,0%

19,3% 16,5%

Индивидуи / семејства

Поддршка на маргинализирани групи

Сезонски донации

3 НАЈЗНАЧАЈНИ ОБЛАСТИ НА ДОНИРАЊЕ

27,5%

17,4% 13,8%

Здравствена заштита

Лица од специфични заедници

Економски ранливи

3 НАЈЗНАЧАЈНИ ГРУПИ НА КОРИСНИЦИ

19,3%

14,7% 13,8%

Лица со попреченост

ПРИМЕРИ НА ДОНАЦИИ ОД ДЕЛОВНИОТ СЕКТОР

Во однос на поддршката на образованието, интересен пример доаѓа од *компанијата Logging Electronics* која произведува и продава индустриска електронска опрема и инструменти. Компанијата донираше вредна ИТ опрема на Факултетот за електротехника и информатички науки во Скопје.

T-Мобиле и *Македонски телеком* ја препознаа важноста на долгорочното инвестирање во грижата за здравјето. Двете компании донираа софистицирана медицинска опрема за дијагностицирање епилепсија на Клиниката за детски болести во Скопје.

Добар пример за активен ангажман во однос на прашањата поврзани со животната средина претставува *компанијата Пакомак* од Скопје. Во текот на 2014 година Пакомак донираше камион за собирање на смет на јавното комунално претпријатие во Тетово, како и стотици контејнери за рециклирање на пластика, стакло и хартија на бројни комунални претпријатија ширум земјата. Покрај ова, Пакомак ја имплементираше и кампањата за подигнување на јавната свест за важноста на рециклирањето – Чиста средина, чисто училиште, чисти раце во соработка со бројни училишта од 10те Скопски општини.

Како интересен пример за инвестирање во националното културно наследство, *Diner's Club Macedonia*, прославувајќи го својот 20-годишен јубилеј, донираше вредна опрема за конзервација на ракописи на Националната и универзитетска библиотека Св. Наум Охридски. Опремата ќе овозможи соодветна заштита на македонското културно наследство.

МАСОВНИ ДОНАЦИИ

Профили на најзначајните типови на донатори

Индивидууми /
семејства

Непрофитни
организации

3 НАЈЗНАЧАЈНИ
ПРИМАТЕЛИ

51,2%

24,1%

12,9%

Институции

Здравствена
заштита

Намалување на
сиромаштијата

3 НАЈЗНАЧАЈНИ
ОБЛАСТИ НА
ДОНИРАЊЕ

40,0%

26,5%

20,6%

Поддршка на
маргинализирани
групи

Лица со
здравствени
проблеми

Деца без
родителска
грижа

3 НАЈЗНАЧАЈНИ ГРУПИ НА
КОРИСНИЦИ

39,4%

21,2%

12,4%

Економски
ранливи

УЧЕЊЕ НА МЛАДИТЕ ЗА ВАЖНОСТА НА ФИЛАНТРОПИЈАТА

Млекарницата *Бимилк од Битола* заедно со интернет порталот *Ringeraja.mk* ја организираа хуманитарната кампања насловена *Прегратка на дар* која имаше за цел да ги научи децата за важноста на донирањето и помагањето на другите. Како дел од оваа кампања, 10.000 деца рачно изработија повеќе од 7.000 играчки кои потоа беа подарени на децата во болниците и СОС центрите.

ДОНАЦИИ ОД ДИЈАСПОРАТА

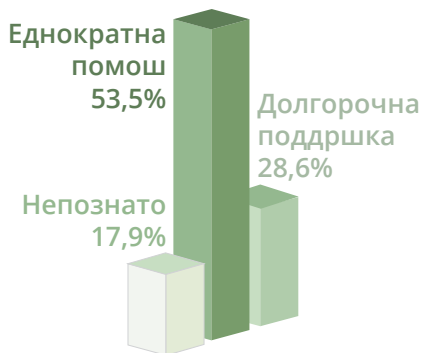
Снежана Ставревска од САД донираше дијагностички апарати вредни 150.000 американски долари на болницата „Д-р Светозар Чочороски“ во Вевчани. Ова претставува одличен пример за инвестирање во локалната заедница и во исто време, посветеност кон долгорочното инвестирање во јавното здравство.

Важно е да се одбележи примерот на *Марија Розенгер која живее во Шведска*, но потекнува од Битола. Сакајќи да ги поддржи децата за време на нивното образование, Марија донираше материјали на Основното училиште *Ѓорѓи Сугарев од Битола*. Вредноста на оваа донација изнесуваше 25.000 евра и ќе овозможи бесплатни оброци за децата во текот на две учебни години.

Мошне добар пример за давање на поддршка на најранливите категории на луѓе претставува *Здружението на Македонци од Охрид кои живеат во Австралија* *Св. Наум Охридски*. Ова здружение донираше 22 специјални душеци, машина за перење на алишта и нов ламинатен под за *Геријатрискиот оддел при Општата болница во Охрид*.

УПОТРЕБА НА ДОНАЦИИТЕ

УПОТРЕБА НА ДОНАЦИИТЕ (според % на акции)

ДОЛГОРОЧНА ПОСВЕТЕНОСТ КОН ДОНИРАЊЕТО

Добар пример за долгорочна посветеност кон донирањето во 2014 година претставува примерот на *клиниката Интермед Арт* која во изминатите неколку години овозможува бесплатни медицински прегледи за децата од Домот за деца без родители 11 Октомври од Скопје.

Уште еден добар пример е и групата на *шест жени-ентузијастки од Скопје*. Во текот на изминатите 15 години тие волонтираа во јавната кујна при Црквата Св. Петар и Павле во Скопје. И покрај фактот што сите тие се во своите доцни 50ти години, доаѓаат секој ден да служат храна за економски загрозените без разлика на нивната раса, националност или вероисповест.

ТРЕНДОВИ ВО КОРИСТЕЊЕТО НА ДОНАЦИИТЕ 2013-2014 (според % на акции)

	2013		2014
Долгорочна поддршка	30,8%	↘	28,6%
Еднократна помош	54,8%	↘	53,5%
Непознато	14,3%	↗	17,9%

КЛУЧНИ ОБЛАСТИ НА ДОНИРАЊЕ

ПРЕГЛЕД НА ОСТАНАТИТЕ ОБЛАСТИ (% на акции)

Под 0,5%	0.5 до 1%	1 до 3%	Над 5%
<ul style="list-style-type: none"> Заштита на животните Наука 	<ul style="list-style-type: none"> Развој на заедницата Спорт 	<ul style="list-style-type: none"> Култура и уметност Културно наследство Јавна инфраструктура Верски активности 	<ul style="list-style-type: none"> Образование Сезонски донации

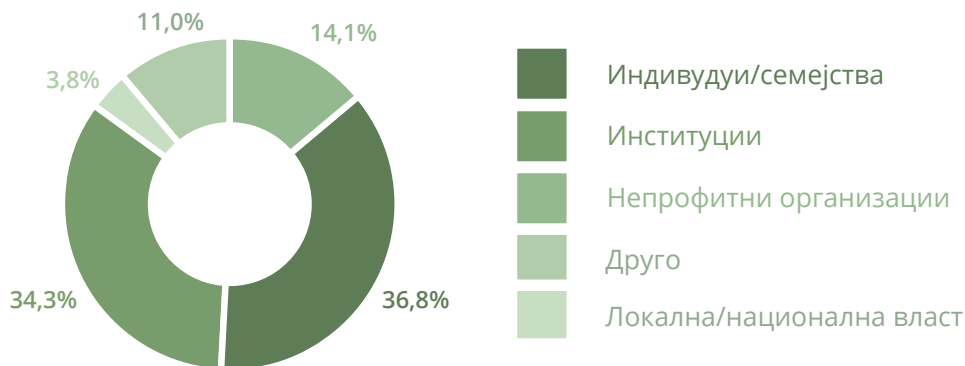
ПРОМЕНИ КАЈ КЛУЧНИТЕ ОБЛАСТИ НА ДОНИРАЊЕ 2013-2014 (% на акции)

2013 ————— 2014

Поддршка на маргинализираните заедници	35,9%	↘	25,8%
Намалување на сиромаштијата	20,7%	↘	16,9%
Здравствена заштита	16,6%	↗	30,2%
Образование	8,8%	↘	6,6%

ПРИМАТЕЛИ НА ДОНАЦИИТЕ

ТИП НА КРАЈНИ КОРИСНИЦИ (% на акции)

Државните приматели ги вклучуваат локалните и/или националните власти, како и институции.

Доколку ги комбинираме податоците од двете категории на институции и локалната/централната власт, доаѓаме до заклучок дека 26,9% од акциите и 60,4% од вредноста на донациите биле всушност насочени кон државата. И покрај тоа што се забележува мало намалување на нивниот удел во 2014 година, државата сепак останува најголем примател на филантропски донации.

ДРЖАВАТА КАКО ПРИМАТЕЛ НА ДОНАЦИИ

% забележани акции:
38,1%

% вредност на донациите:
76,7%

ТРЕНДОВИ КАЈ ПРИМАТЕЛИТЕ 2013 – 2014 (според % на акции)	според % на акции		според % на регистрирана сума	
	2013	2014	2013	2014
Институции	32,3%	↑ 34,6%	34,3%	↑ 63,7%
Непрофитни организации	27,7%	↓ 14,1%	18,5%	↓ 13,5%
Индивидууми/семејства	24,9%	↑ 36,8%	21,8%	↓ 7,8%
Локална/централна власт	4,6%	≈ 3,8%	13,2%	≈ 13,0%

ПРИМАТЕЛИ НА ДОНАЦИИТЕ

28,6%

Лица со здравствени проблеми

18,2%

Економски ранливи

13,6%

Лица од специфични заедници

11,8%

Деца без родителска грижа

11,0%

Лица со попреченост

ПРЕГЛЕД НА ОСТАНАТИТЕ ГРУПИ (% на акции)

Од 0-1%

- Стари
- Бездомници
- Деца и млади под ризик
- Деца и млади – малолетни престапници
- Лица од малцинските групи
- Лица со терминална болест итн.

Од 1-2%

- Талентирани деца и млади

Од 2-4%

- Општа популација
- Лица од верските заедници

ТРЕНДОВИ КАЈ КЛУЧНИТЕ КРАЈНИ ГРУПИ НА КОРИСНИЦИ (% на акции)

2013

2014

Економски ранливи	21,2%	↘	18,2%
Лица со здравствени проблеми	15,7%	↗	28,6%
Лица со попреченост	10,6%	≈	11,0%
Лица од специфични заедници	7,8%	↗	13,6%

Истражувањето го спроведе:

catalyst

Програмски партнер:

Истражувањето беше
подржано од:

Програмски партнер:

Годишниот извештај за состојбата со филантропијата во Македонија за 2014 година е дел од поширока иницијатива за промоција и поттикнување на филантропијата во регионот спроведувана од Фондацијата Каталист. Основното истражување и оваа публикација беа реализирани од страна на Фондацијата Каталист (Catalyst Balkans) со несебична поддршка на Фондацијата Чарлс Стјуарт Мот и Балканскиот фонд за демократија.

Земајќи в предвид дека вредноста на донацијата во Македонија беше регистрирана кај само 11,9% од акциите, проценките за вкупната донирана сума беа направени преку екстраполација заснована на познатите податоци. За повеќе информации можете да го разгледате целосниот извештај на:

www.catalystbalkans.org

ПОДГОТВЕНО ОД:
Јелена Бекчиќ

УРЕДНИК:
Александра Весиќ

CATALYST BALKANS
Таковска 38
Белград, Р. Србија

www.catalystbalkans.org

Графички дизајн:
Татјана Негич Пауновиќ

Белград, 2016